

индивида в социалната йерархия на групата, респективно за определен обществен авторитет. В тази връзка, е необходимо да се съхранява и увеличава богатството в рамките на семейството и рода, което изисква известни компромиси с традиционните норми и правила. От друга страна, вече бе споменато за завидните способности на общността да отстоява своята специфика. Отклоняването от една традиционна норма се допуска в името на постоянния стремеж за групова ендогамия и етническа идентичност. Изследването на И. Томова върху съвременното състояние на проблема представя информация за много цигански групи и субгрупови подразделения, които пренебрегват екзогамията. Поради редица демографски причини в много подгрупи на “йерлиите”, при различни локални подразделения на групата “дасикане ромà” на цялата територия на България, както и сред част от т.нар. “влашки цигани” са приети браковете между трети братовчеди. При някои подгрупи на “кардарашите” (напр. “ловари”) се срещат бракове между втори и дори първи братовчеди. Условието е роднинството да е по линия на майката. Патрилейността при наследяването фиксира родството само по бащина линия и дава възможност за брак между роднини по майчина линия. От чисто икономически съображения, въпреки неодобрението на останалите цигански групи, “кардарашите” и “тракийските калайджии” приемат за съвсем нормална и допускат женитбата между първи братовчеди. Целта е “да се запази имота на рода”, “богатството трябва да остане в рода”²¹². И. Томова представя интересни статистически данни за браковете в някои от основните цигански групи. Според тях в началото на настоящото столетие сравнително голям процент от браковете са между близки кръвни роднини²¹³. Тези данни маркират посоката и динамиката на промените в циганската общност. Те потвърждават тенденциите към изменения в традиционната социална структура, повлияни от бързите темпове в общественото

²¹² **Томова, И.** Циганите в преходния период. С., 1995, с. 43–44; **Съботинова, Д.** Семейник или колелото на живота. Силистра, 2002, с. 202; **Иванова, Е., В. Кръстев.** По дългия път на живота... Живот с другите. Стара Загора, 2006, с. 227

²¹³ **Томова, И.** Демографски процеси в големите етноконфесионални общности в България. – В: Демографско развитие на Р. България. С., 2005, с. 174.